



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Věrou Jachurovou ve věci

žalobce:

K [redacted] narozen [redacted]
bytem [redacted]

proti

žalované:

Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR,
se sídlem Praha 2, 128 10, Vyšehradská 16/427,

o náhradu nemajetkové újmy,

takto:

- I. Konstatuje se, že postupem Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ve věci pod sp. zn. [redacted] došlo k porušení práva žalobce na projednání a rozhodnutí věci v přiměřené lhůtě.
- II. Zamítá se žaloba, že žalovaná je povinna se žalobci omluvit za zásah do jeho práva na projednání věci v přiměřené lhůtě a dále se zamítá žaloba, že žaloba je povinna zaplatit žalobci na zadostiučinění za průtahy v soudním řízení částku ve výši 60 000 Kč.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 1 200 Kč, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, podanou u soudu dne 2. 5. 2015 na žalované domáhal peněžitého zadostiučinění, ve výši 60 000 Kč, s tím, že podáním ze dne 20. 11. 2014, adresovaným Ministerstvu spravedlnosti, žádal o přiměřené zadostiučinění, za průtahy v soudním řízení, které bylo zahájeno u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, dne 6. 6. 2012

a k datu sepsání žádosti nebylo skončeno. Žalobce dále uvedl, že v soudním řízení u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou dochází k průtahům, když první rozhodnutí ve věci bylo vydáno 21. 6. 2012 a opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí byl žalovaným podán v roce 2013. Za utrpěnou nemajetkovou újmu, která žalobci vznikla průtahy v soudním řízení, žádal přiměřené zadostiučinění v penězích, neboť se domnívá, že samotné konstatování porušení práva není dostačující. Dne 23. 4. 2015 obdržel žalobce stanovisko od Ministerstva spravedlnosti, kde Ministerstvo spravedlnosti zhodnotilo celkovou délku řízení jako přiměřenou, s tím, že žalobci nemajetková újma nevznikla, neboť rozhodnutí ve věci bylo vydáno v přiměřené lhůtě a proto nelze žádosti o poskytnutí zadostiučinění vyhovět. Posuzované řízení je vedeno ve věci sporu o zaplacení dlužných peněz. Spor není nijak složitý, není třeba vyhotovovat znalecké posudky, není třeba provádět vyšetřovací pokusy, není třeba předvolávat ke svědecké výpovědi osoby, žijící v zahraničí. Žalobce žádným způsobem nepřispěl k průtahům v řízení. Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou, neměl žádné komplikace, spojené s doručováním písemností na adresu žalobce. Žalobce neměl možnost ovlivnit postup Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, co se vedení soudního řízení týče, ani žalobce neměl možnost, jakkoliv, být jen doporučovat zvolení rychlejšího způsobu vedení soudního řízení. Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou vydal dne 21. 6. 2012 elektronický platební rozkaz, doručení elektronického platebního rozkazu žalovanému, se však nedařilo a proto měl být elektronický platební rozkaz zrušen. Bylo na místě, po zrušení elektronického platebního rozkazu, zaslat žalovanému kvalifikovanou výzvu, spolu se žalobou, a následně nařídit ve věci jednání. Avšak Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou, se pokoušel doručit elektronický platební rozkaz žalovanému, za využití justiční stráže, přičemž se o doručení elektronického platebního rozkazu pokoušel v době od července 2012 do května 2013. Žalovanému se podařilo doručit elektronický platební rozkaz teprve v květnu 2013. Už samotným zdlouhavým doručováním elektronického platebního rozkazu žalovanému, došlo k několikaměsíčním průtahům v řízení, když Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou, nezvolil v řízení rychlejší způsob vyřízení věci, spočívající ve zrušení elektronického platebního rozkazu poté, co se nepodařilo doručit ho žalovanému. Do dne odeslání žádosti o poskytnutí zadostiučinění, bylo ve věci nařízeno 7 jednání, dne 29. 7. 2014 byl ve věci vydán rozsudek. Význam předmětu řízení pro žalobce spočívá v domáhání v domáhání se zaplacení peněžního plnění. Kdyby Okresní soud nevolil cestu zdlouhavého doručování elektronického platebního rozkazu, a protahování řízení, mnohostí nařízených jednání ve věci, lze mít důvodně zato, že již mohlo být ve věci pravomocně rozhodnuto a žalobce mohl ve vymáhání nároku dávno přistoupit v případě nezaplacení, k exekučnímu vymáhání.

2. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby a argumentovala, že k projednání žádosti žalobce došlo dne 21. 4. 2015 a žalovaná konstatovala, že v předmětném řízení nedošlo k nespřávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb., a žalovaná neposkytla žalobci požadované zadostiučinění. Žalovaná dále uvedla, že obecně v předmětném řízení nelze konstatovat jednotlivé průtahy ze strany soudu, neboť soud nebyl procesně nečinný. Průtah vznikl v období od června 2012 do dubna 2013, který ovšem nebyl způsoben nečinností soudu, naopak lze říci, že jednotlivé procesní úkony byly prováděny průběžně a na průtazích se významným způsobem podílel žalovaný, kterému nebylo možné doručit žalobu. Žaloba byla žalovanému doručena až ve spolupráci s justiční stráží. Soud navíc musel provádět úkony na základě žádosti žalovaného o osvobození od soudních poplatků, které byly žalovanému zamítnuty, a dále také rozhodnout o námitce podjatosti. Žadatelem nebyla u procesního soudu podána stížnost na průtahy, ani návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Žalovaná tedy dospěla k závěru, že v posuzovaném řízení nedošlo k nespřávnému úřednímu postupu a celková délka řízení byla hodnocena jako přiměřená.

3. Na základě provedeného dokazování, má soud za prokázáno, že v červnu 2012 bylo u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou zahájeno pod sp. zn. [REDAKCE] řízení, v tomto řízení žalobce vystupoval na pozici žalobce, a domáhal se po žalovaném peněžitého plnění, dne 7. 6. 2012 byl žalobcem uhrazen soudní poplatek, dne 21. 6. 2012 vydal soud elektronický platební rozkaz, přípisem ze dne 1. 11. 2012 soud činil dotazy, ohledně zjištění kontaktní adresy žalovanému, dne 17. 4. 2013 vydal soud pokyn k doručení písemnosti žalovanému prostřednictvím justiční stráže, dne 20. 5. 2013 byl soudu doručen odpor žalovaného, dne 17. 6. 2013 stanovil soud termín ústního jednání na 22. 7. 2013, jednání se uvedeného dne konalo a bylo odročeno na 16. 9. 2013, přípisem ze dne 9. 9. 2013, soud zrušil jednání nařízené na 16. 9. 2013 a stanovil nový termín jednání na 15. 10. 2013, usnesením ze dne 16. 9. 2013 soud zamítl žádost žalovaného o osvobození od soudních poplatků a záloh, dne 15. 10. 2013 se ve věci konalo jednání, jednání bylo odročeno na 25. 11. 2013, usnesením ze dne 15. 10. 2013 uložil soud žalovanému, aby složil zálohu na náklady dokazování výslechem svědka, dne 25. 11. 2013 se konalo jednání, toto bylo odročeno na 2. 12. 2013, dne 2. 12. 2013 se ve věci konalo jednání, jednání bylo odročeno na 13. 1. 2014, dne 13. 1. 2014 se konalo jednání, toto jednání bylo odročeno na neurčito, za účelem vyčkání rozhodnutí o námitce podjatosti, dne 31. 1. 2014 byl spis předložen Krajskému soudu v Hradci Králové, za účelem rozhodnutí o námitce podjatosti, usnesením ze dne 28. 2. 2014 Krajský soud v Hradci Králové rozhodl o námitce podjatosti, kterou vznesl žalovaný tak, že dotčený soudce není vyloučen z projednávání a rozhodování věci, dne 21. 7. 2014 se konalo jednání, u tohoto jednání byl proveden výslech svědka, jednání bylo odročeno na 29. 7. 2014, dne 29. 7. 2014 byl vyhlášen rozsudek, kterým soud rozhodl o podané žalobě tak, že žalobě vyhověl, písemné vyhotovení rozsudku bylo stranám doručeno v průběhu srpna 2014, dne 16. 9. 2014 bylo soudu doručeno odvolání žalovaného, dne 7. 10. 2014 byla soudu doručena žádost žalovaného o osvobození od soudních poplatků, dne 17. 12. 2014 byl sepsán protokol o výslechu žalovaného, za účelem zjištění majetkových poměrů žalovaného, usnesením ze dne 12. 2. 2015 soud rozhodl, že žalovaný je osvobozen od soudních poplatků a záloh, usnesením ze dne 16. 4. 2015 soud vyzval žalovaného k doplnění odvolání, doplnění odvolání bylo soudu doručeno dne 5. 5. 2015, dne 15. 5. 2015 byl spis předložen odvolacímu soudu k rozhodnutí o odvolání, dne 28. 7. 2015 se konalo jednání před odvolacím soudem, jednání bylo odročeno na neurčito, za účelem doplnění dokazování, dne 24. 11. 2015 se konalo další jednání před odvolacím soudem, jednání bylo odročeno na 1. 12. 2015, za účelem vyhlášení rozhodnutí, dne 1. 12. 2015 byl ve věci odvolacím soudem vyhlášen rozsudek, kterým odvolací soud rozsudek soudu I. stupně částečně potvrdil, a částečně zrušil, a věc vrátil soudu k dalšímu řízení, písemné vyhotovení rozsudku odvolacího soudu bylo účastníkům doručeno v průběhu ledna 2016, dne 8. 1. 2016 stanovil soud I. stupně termín jednání na 2. 3. 2016, dne 2. 3. 2016 se konalo jednání, u tohoto jednání byli vyslechnuti svědci, jednání bylo odročeno na neurčito za účelem doplnění dokazování, dne 9. 6. 2016 byl proveden důkaz, před dožádaným soudem, a to důkaz výslechem účastníka, dne 13. 7. 2016 se konalo další jednání, toto bylo odročeno na 20. 7. 2016, za účelem přípravy k vyhlášení rozsudku, dne 20. 7. 2016 byl vyhlášen rozsudek, kterým soud žalobě v uvedeném rozsahu, který zůstal předmětem řízení po zrušení rozhodnutí odvolacím soudem, žalobě vyhověl, písemné vyhotovení rozsudku bylo účastníkům doručeno v průběhu července 2016, dne 20. 9. 2016 byl spis předložen odvolacímu soudu k rozhodnutí o odvolání, dne 10. 1. 2017 se před odvolacím soudem konalo jednání, u tohoto jednání vyhlásil odvolací soud rozsudek, kterým rozsudek okresního soudu potvrdil, písemné vyhotovení rozsudku odvolacího soudu, bylo stranám doručeno v únoru 2017, usnesením ze dne 28. 2. 2017 uložil soud žalovanému, aby doplnil náležitosti dovolání, ze dne 19. 2. 2016, usnesením ze dne 24. 5. 2017 soud rozhodl, že žalovaný je osvobozen od soudních poplatků a záloh pro dovolací řízení, dne 21. 6. 2017 byl spis předložen Nejvyššímu soudu, usnesením ze

dne 1. 8. 2017 Nejvyšší soud odmítl dovolání, které podal žalovaný, žalobce uplatnil u žalované nárok, na poskytnutí peněžitého zadostiučinění, žalovaná žádosti žalobce nevyhověla.

4. Výše uvedené skutečnosti soud zjistil ze spisu Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, sp. zn. [REDAKCE] žádosti žalobce ze dne 20. 11. 2014 a stanoviska žalované ze dne 21. 4. 2015.
5. Po zhodnocení zjištěných skutečností, soud dospěl k následujícímu závěru o skutkovém stavu věci:

Dne 6. 6. 2012 bylo u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou, pod sp. zn. [REDAKCE] zahájeno řízení, v němž se žalobce domáhal peněžitého plnění po žalovaném V [REDAKCE] H [REDAKCE] dne 21. 6. 2012 vydal soud elektronický platební rozkaz, platební rozkaz byl žalovanému doručen v květnu 2013 prostřednictvím justiční stráže, žalovaný podal včas odpor proti platebnímu rozkazu, první jednání ve věci se konalo 22. 7. 2013, další jednání ve věci se konala 15. 10. 2013, 25. 11. 2013, 2. 12. 2013, 13. 1. 2014, 21. 7. 2014 a 29. 7. 2014, kdy byl vyhlášen rozsudek, kterým soud žalobě v plném rozsahu vyhověl, žalovaný podal proti rozsudku soudu I. stupně včas odvolání, spis byl předložen odvolacímu soudu k rozhodnutí o odvolání v květnu 2015, odvolací soud konal jednání ve dnech 28. 7. 2015, 24. 11. 2015 a 1. 12. 2015, kdy vyhlásil rozsudek, kterým rozsudek soudu I. stupně částečně potvrdil a částečně zrušil, a ve zrušeném rozsahu vrátil soudu I. stupně k dalšímu jednání, po rozhodnutí odvolacího soudu se před soudem I. stupně konalo jednání ve dnech 2. 3. 2016, 13. 7. 2016 a 20. 7. 2016, kdy soud vyhlásil rozsudek, kterým žalobě vyhověl, dne 10. 1. 2017 se konalo jednání před odvolacím soudem, u tohoto jednání vyhlásil odvolací soud rozsudek, kterým potvrdil rozsudek soudu I. stupně, usnesením ze dne 1. 8. 2017 Nejvyšší soud odmítl dovolání žalovaného, proti rozsudku odvolacího soudu, žalobce uplatnil u žalované nárok na náhradu nemajetkové újmy, žalovaná žádosti žalobce nevyhověla, když konstatovala, že v uvedeném řízení nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odstavec 1, zákona č. 82/1998 Sb.

6. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
7. Podle § 5 písmeno b) zákona č. 82/1998 Sb., stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.
8. Podle § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti, učinit úkon, nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu, nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon, nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.
9. Podle § 31 a) odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím, nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění, za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odstavce druhého, téhož zákonného ustanovení, zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění, se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.
10. Po zhodnocení zjištěného skutkového stavu věci soud dospěl k závěru, že v posuzovaném řízení, které bylo vedeno u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou

pod sp. zn. [REDAKCE] došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 věta druhá a třetí zák. č. 82/1998 Sb., neboť celkovou délku řízení je třeba hodnotit jako nepřiměřenou. Po zhodnocení okolností případu soud však dospěl k závěru, že konstatování porušení práva žalobce na projednání a rozhodnutí věci v přiměřené lhůtě představuje dostatečnou náhradu za vzniklou nemajetkovou újmu. V řízení byl prokázán a mezi účastníky nebyl sporný průběh posuzovaného řízení, které bylo zahájeno v červnu 2012 a pravomocně skončeno v srpnu 2017. Žalobce v uvedeném řízení vystupoval na straně žalující, předmětem řízení bylo peněžité plnění. V řízení bylo opakovaně rozhodováno soudem I. stupně i soudem II. stupně, věc též posuzoval Nejvyšší soud České republiky. Postup soudu v uvedeném řízení byl v zásadě plynulý a jednotlivé úkony byly soudem činěny v přiměřených lhůtách a koncentrovaně tak, aby věc mohla být projednána a rozhodnuta. Výjimku představuje období od vydání elektronického platebního rozkazu v červnu 2012, do jeho doručení v květnu 2013, neboť lze konstatovat, že uvedené období, po které se soud pokoušel doručit elektronický platební rozkaz žalovanému, svou délkou uvedenému postupu zcela neodpovídalo, když soud mohl postupovat účelněji tak, že po marném pokusu o doručení platebního rozkazu tento zruší a nařídí ve věci jednání. Další postup ve věci však již byl plynulý, soud v přiměřených lhůtách nařizoval jednání a meritorní rozhodnutí ve věci vydal v červenci 2014, tedy přibližně 2 roky po zahájení řízení. V této souvislosti nelze přehlédnout, že soud musel též rozhodovat o opakovaných žádostech žalovaného o osvobození od soudních poplatků, spis bylo též třeba předložit k rozhodnutí o námitce podjatosti, kterou žalovaný vznesl proti osobě soudce. I další postup v řízení byl prost zásadních průtahů, když soud poté, kdy žalovaný podal odvolání proti rozsudku v září 2014, musel rozhodnout o opakované žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků, když v této souvislosti soud provedl výslech žalovaného. Rovněž řízení před odvolacím soudem probíhalo bez průtahů, neboť spis byl odvolacímu soudu předložen v květnu 2015 a odvolací soud v prosinci 2015 vyhlásil rozhodnutí. I další část řízení probíhala plynule, soud I. stupně, který rozhodoval po částečném zrušení věci odvolacím soudem, vyhlásil rozsudek v červenci 2016. Vzhledem k tomu, že spis byl předložen odvolacímu soudu v září 2016 a odvolací soud již v lednu 2017 o podaném odvolání rozhodl, lze uzavřít, že i postup odvolacího soudu v této fázi řízení zásadním způsobem celkovou délku řízení neovlivnil. Celková délka řízení tedy činila 5 let a 2 měsíce. Tuto délku řízení soud hodnotí jako nepřiměřenou, avšak má zato, že se jedná o nepřiměřenou délku za samou hranici přiměřenosti, když je třeba přihlídnout k výše popsánému průběhu řízení, který byl s výjimkou období od vydání elektronického platebního rozkazu do jeho doručení žalovanému zcela plynulý a koncentrovaný tak, aby věc mohla být projednána a rozhodnuta v přiměřené lhůtě. Nesprávný úřední postup ve smyslu § 13 odstavec 1 věta druhá a třetí zák. č. 82/1998 Sb. je tak třeba spatřovat pouze v celkové délce řízení, kterou nelze v obecné rovině hodnotit jako přiměřenou i s přihlédnutím k výše popsané prodlevě, k níž došlo v prvním roce řízení. Pro úplnost je třeba dodat, že předmětem řízení bylo peněžité plnění, přičemž žalobce netvrdil ani neprokazoval, že by tu byly takové okolnosti, z nichž by bylo možné vyhodnotit vyšší význam předmětu řízení pro žalobce. V souladu s konstantní judikaturou Evropského soudu pro lidská práva jakož i vnitrostátní soudní praxí lze uzavřít, že význam předmětu řízení pro žalobce není natolik zásadní, aby tato okolnost byla důvodem pro odškodnění nemajetkové újmy poskytnutím peněžitého zadostiučinění. Ze všech výše popsanych důvodů soud proto uzavírá, že odpovídající kompenzací vzniklé nemajetkové újmy je v posuzovaném případě konstatování porušení práva žalobce na projednání a rozhodnutí věci v přiměřené lhůtě. Soud zamítl návrh žalobce na doplnění dokazování znaleckým posudkem k posouzení průtahů v řízení a k určení výše nemajetkové újmy, neboť takový důkaz je zcela bezpředmětný, když posouzení průběhu předmětného řízení jakož i rozsahu nemajetkové újmy a způsobu jejího odškodnění nevyžaduje odborné znalosti, a nejde tedy o odbornou

otázku, kterou by měl posuzovat znalec. Soud proto výrokem I. rozhodl, jak je uvedeno shora, přičemž výrokem II. soud jak v rozsahu požadavku žalobce na písemnou omluvu, tak i poskytnutí peněžitého zadostiučinění žalobu jako nedůvodnou zamítl, když v této souvislosti lze doplnit, že požadavek na omluvu je implicitně obsažen v konstatování porušení práva žalobce.

11. Výrok III. o nákladech řízení, se opírá o ustanovení § 142 odstavec 3 o. s. ř., když výše plnění byla v daném případě závislá na úvaze soudu. Ve smyslu ustálené soudní praxe je i konstatování porušení práva poškozeného na projednání a rozhodnutí věci v přiměřené lhůtě formou satisfakce, k níž je třeba při rozhodování o nákladech řízení přihlídnout jako k poskytnutému plnění. Žalobci vznikly náklady řízení spočívající v paušální náhradě hotových výloh v celkové výši 1 200 Kč podle § 151 odstavec 3 o. s. ř. a vyhlášky č. 254/2015 Sb., a to za písemné podání soudu, 1 x přípravu k jednání a 2x účast u jednání, a proto je žalovaná povinna zaplatit žalobci na nákladech řízení tuto částku, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí, nebo soudní exekuci.

Praha 13. prosince 2017

Mgr Věra Jachurová
předsedkyně senátu